

STEVE BERRY

VARŠAVSKÝ
PROTOKOL

Varšavský protokol

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.dominoknihy.cz
www.albatrosmedia.cz

Steve Berry
Varšavský protokol – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

STEVE BERRY

VARŠAVSKÝ
PROTOKOL

2021

*Pro Franka Greena,
inspirujícího člověka*

PODĚKOVÁNÍ

Mé vřelé díky opět míří k Johnu Sargentovi, řediteli nakladatelství Macmillan; Sally Richardsonové, která stojí v čele St. Martin's Publishing; Jen Enderlinové, která šéfuje St. Martin's Press; a mému vydavateli z Minotauru, Andrew Martinovi. Velmi vděčný jsem i Hectoru DeJeanovi z propagace; Jeffu Dodesovi a všem z marketingu a prodeje, zejména Paulu Hochmanovi a Danielle Prielippové; Marii Tallbergové, znalkyni všeho, co se týká paperbacků; Davidu Rotsteinovi, který vytvořil obálku; a Mary Beth Rocheové a jejím novátorským kolegům v Audiu.

Hluboká poklona patří Simonu Lipskarovi, mému agentovi a příteli; a redaktorce Kelley Raglandové a její asistentce Madeline Houptové za jejich báječnou práci.

Další zmínku za mimořádnou pomoc si zaslouží: Meryl Mossová a její skvělý reklamní tým (hlavně Deb Zipfová); Jessica Johnsová a Esther Garverová, které nadále udržují Steve Berry Enterprises v tak dokonalém stavu; Anna Slotorszová za to, že nám usnadnila výlety do Krakova; Patrycja Antoniaková, která nás dvakrát provedla solným dolem ve Wieliczce, odpovídala na mé všetečné dotazy a následně si přečetla rukopis knihy, aby v něm odstranila věcné chyby; Jan Kucharz, horník v solném dole, který nám ukázal skryté poklady; Iwona Zbelaová za neutuchající pohostinnost během našeho pobytu ve Wieliczce; Jolanta Pustuła Szelągová, která prokázala encyklopedické znalosti o kopí sv. Mořice; otec Simon Stefanowicz za nádhernou prohlídku Jasně Hory.

Jako vždy můj mimořádný dík patří také mé manželce Elizabeth.

STEVE BERRY

Před devětadvaceti lety mě jistý člověk z místní univerzity požádal, abych se připojil k jeho skupině kreativního psaní. Souhlasil jsem, a tak začal vztah, který změnil cestu mého života. Vyplynul z ní jeden neoddiskutovatelný poznatek: nikdo vás nemůže naučit psát. To není možné. Ale jsou lidé, kteří vás naučí, jak se naučit psát.

Pro mě byl takovým člověkem Frank Green.

Byl to náročný učitel, ale nebýt jeho, nic bych nevydal.

Naštěstí je stále se mnou.

V mé hlavě.

Každý den.

*Ještě Polsko nezhyňulo,
dokud my žijeme.
Co nám cizí přesila sebrala,
šavlí si vezmeme zpět.*

Polská státní hymna

PROLOG

PONDĚLÍ 9. SRPNA 1982
VARŠAVA, POLSKO
15:45

Janusz Czajkowski by děsivou scénu, která se mu odehrávala před očima, nejradši neviděl, ale věděl, že kdyby uhnul pohledem, jen by svou situaci zhoršil.

Přivedli ho sem, do Mokotovské věznice, se zřejmým úmyslem, aby se díval. Tohle místo má dlouhou a pohnutou historii. Věznici postavili Rusové na začátku dvacátého století. Během druhé světové války ji intenzivně využívali nacisté a hned po válce komunisté. Od roku 1945 zde byli věznění, mučeni a popravení představitelé polské politické opozice, inteligence a všichni, kdo byli vládou kontrolovanou Sověty považováni za režimu nebezpečné. Vrchol prožívala v období stalinismu, kdy byly ve Věznici na Rakowiecké, jak ji tehdy Poláci nejčastěji nazývali, drženy tisíce lidí. Někdy je také možné slyšet její německý název: Nacht und Nebel. Noc a mlha. Místo, odkud nebylo návratu. V suterénní kotelně bylo zavražděno mnoho lidí. Oficiálně tato zvěrstva skončila po Stalinově smrti. Tenhle případ ale svědčil o něčem jiném. Zatčení disidenti byli dál přivázeni k „výslechu“ právě sem ještě desítky let po jeho skonu.

Stejně jako tento muž.

Byl středního věku, nahý, ohnutý přes vysokou stoličku, zápěstí a kotníky připoutané ke krví potřísněným dřevěným nohám. Za hlavou mu stál rozkročený dozorce a tloukl nahého muže přes záda a hýždě. Bylo neuvěřitelné, že týraný po celou dobu ani nehlesl.

Dozorce ho přestal bít a srazil spoutaného muže ze stoličky úderem mířeným do spánku.

Vězni vytryskla z úst směs krve a slin.

Ale přesto nevydal ani hlásku.

„Vyvolat strach je jednoduché,“ řekl vysoký muž stojící vedle Janusze. „Ale ještě jednodušší je vzbuzovat ho.“

Vysoký muž měl na sobě nepoddajnou polskou armádní uniformu s epoletami s hodností majora. Hlavu měl po vojensku vyholenou, úzký černý knírek pečlivě zastřižený. Byl spíše starší, měl středně urostlou, ale svalnatou postavu a ve tváři arogantní výraz, který bývá tak často k vidění u rudé nomenklatury. Ostře lomené linie očí s černou zřítelnicí uprostřed nevyjadřovaly nic, přesto však bylo zřejmé, že se za tímto výrazem skrývá víc, než se na první pohled zdá. Janusz přemýšlel, jak musí být taková přetvářka obtížná. Na majorově jmenovce bylo vyšito DILECKI. To jméno mu nic neříkalo, věděl jen, že ho major zatkł.

„K vyvolání strachu,“ pokračoval Dilecki, „musíte zmobilizovat velké množství lidí, kteří připustí, že jejich strach je opodstatněný. A to je pracné. Musíte navodit různé situace, které lidé vidí a jsou jich účastni. Musí být prolita krev. Lze to nazývat terorem. Ale vzbudit zdání strachu? To je mnohem jednodušší. Stačí umlčet ty, kteří jeho existenci popírají. Jako tenhle chudák.“

Dozorce začal nahého muže znovu bít. Tentokrát k tomu používal něco, co vypadalo jako jezdecký bič, ovšem zakončený jakýmsi kovovým nástavcem. V důsledku toho muži vznikaly na těle podlitiny, které ihned krvácely. Objevili se další tři dozorcí a každý přiložil ruku k dílu.

„Pokud jste si všiml,“ podotkl Dilecki, „jsou zdrženliví. Používají akorát tolik síly, aby mu způsobili bolest a utrpení, ale dávají si pozor, aby ho nezabili. Nechceme toho muže nechat zemřít. Právě naopak. Přejeme si, aby mluvil.“

Vězeň evidentně trpěl, ale zdálo se, že nechce dopřát trýznitelům potěšení z jejich díla.

„Zapomněli jste na ledviny,“ zavolal na ně Dilecki.

Jeden z dozorců přikývl a zaměřil údery na příslušnou oblast věžňova těla.

VARŠAVSKÝ PROTOKOL

„Tehle orgán je obzvláště citlivý,“ poznamenal Dilecki. „Když se správně trefíte, ani ty lidi nemusíte svazovat nebo jim nasazovat roubík. Nejsou schopni pohybu, nevydají ani hlásku. Je to nesnesitelná bolest.“

V majorově ostře znějícím hlase Janusz nezaslechl ani stopu emocí a uvažoval, jak někdo může být tak bezcitný. Dilecki byl Polák. Dozorci byli Poláci. Muž, kterého mučili, byl Polák.

Šílené.

Celá země byla držena pohromadě jen silou a propagandou. Solidarita povstala z ničeho a snažila se eliminovat vliv Sovětů, ale před osmi měsíci došla Moskvě trpělivost a dala příkaz k potlačení odporu silou. Během jediné noci byly odvezeny do věznic desetitisíce lidí, aniž by byly obžalovány. Mnohem víc jich bylo zatčeno a vypuzeno ze země. Lidé prostě zmizeli. Všechna prodemokratická hnutí byla zakázána, jejich lídři včetně známého Lecha Wałęsy byli uvězněni. Vojenská akce byla rychlá a koordinovaná. V ulicích všech větších měst patrolovaly vojenské hlídky. Byl vydán zákaz vycházení, hranice byly neprodyšně uzavřeny, stejně tak letiště. Pohyb na silnicích vedoucích do velkých měst byl omezen a kontrolován. Telefonní linky byly buď odpojeny, nebo odposlouchávány, pošta cenzurována, vyučování na školách a univerzitách přerušeno.

Někteří lidé dokonce zemřeli.

Jejich přesný počet nikdo neznal.

Byl zaveden šestidenní pracovní týden. Média, veřejné služby, zdravotnická zařízení, elektrárny, uhelné doly, přístavy, železnice a většina klíčových továren byly převedeny pod vojenskou správu. Součástí tohoto tvrdého zákroku se staly i procesy zkoumající postoj každého jednotlivce vůči režimu. Tento nový test věrnosti obsahoval i dokument, jenž zavazoval dotyčného, aby se vzdal veškerých aktivit namířených proti vládě včetně těch, které by za nepřátelské mohly být jen považovány. A to byl také důvod, proč v síti uvízlo tolik lidí včetně něho. Jeho odpovědi zjevně nebyly dostatečně uspokojivé, i když lhal, jak nejlépe uměl.

Dozorci s bitím na okamžik přestali.

Usebral myšlenky a odhodlal se k otázce: „Kdo to je?“

STEVE BERRY

„Profesor matematiky. Byl zatčen a uvězněn, když odcházel ze schůze Solidarity. To z něj udělalo *nikoliv* nevinného člověka.

„Něco ví?“

„To je předmětem vyšetřování,“ odpověděl Dilecki. „Často jde jen o pouhé zjišťování užitečných informací. Jestli něco ví, vyplave to na povrch.

Nastala odmlka.

„Takový výslech má ale i další důvody. Může zastrašit ty, kteří mučení nepodstoupili. Snáze pak zlomíme jejich odpor a uděláme z nich mnohem... tvárnější jedince.“

Teď konečně pochopil, proč je tady on.

Dilecki ho bedlivě pozoroval. „Nenávidíte mě, že ano?“

Nemělo smysl lhát. „Hluboce.“

„Je mi to jedno. Ale chci, abyste se mě bál.“

Začaly se mu třást nohy.

Dilecki obrátil pozornost k vězni a dal znamení dozorcům. Jeden z nich odkopl stoličku a mučeného muže drsně přitlačil k betonové podlaze. Pak mu rozvázal zápěstí a kotníky, mužovo krvácející tělo zmučené bolestí se schoulilo do klubíčka. Přesto dosud ani jedinou nezasténal, neřekl jediné slovo.

To bylo působivé.

Vlastně mnohem víc než Dileckého zastrašování.

Posbíral tedy veškerou kuráž a zeptal se: „Co ode mě chcete?“

„Od vás chci, abyste měl otevřené oči a nastražené uši a říkal mi, co jste viděl a slyšel. Chci, abyste mi hlásil všechno, co se dozvíte. Chci vědět všechno o našich přátelích i nepřítelích. Čelíme hluboké krizi a od lidí, jako jste vy, potřebujeme pomoc.“

„Já jsem naprosto bezvýznamný.“

„Což z vás dělá dokonalého agenta,“ zasmál se Dilecki. „Ale kdo ví? Jednou třeba budete významná osoba.“

Věděl, co strůjci a podporovatelé stanného práva říkají. Polsko je obklopené zeměmi, jako jsou Sovětský svaz, východní Německo, Československo, Ukrajina a Bělorusko, které všechny ovládá sovětská moc. Stanné právo bylo vyhlášeno proto, aby uchránilo Polsko od možného vojenského vpádu vojsk zemí Varšavské smlouvy. Od něčeho podobného, jako se stalo v roce 1956 v Maďarsku nebo

VARŠAVSKÝ PROTOKOL

v roce 1968 v Československu, kde Sovětský svaz smetl veškeré náznaky odporu. Nikdo však takovému nesmyslu nevěřil. Tady šlo jen o to, aby si mocní udrželi svou moc.

Existence komunismu stála na vynucování si moci silou.

Polský komunismus představoval jakousi podivnou směsici socialismu a fašismu, kde malá skupina lidí kontrolovala všechny ostatní a také veškeré zdroje, zatímco drtivá většina obyvatelstva žila na pokraji hladu a v chudobě.

Vězeň na podlaze se pohnul, křehké tělo se zkroutilo, jako by bylo postiženo silnou artritidou. Jeden z dozorců kopl muže do žaludku. Z úst mu vzápětí vytryskl chlístavec zvratků. Janusz byl rozpolcený – na jedné straně toužil muži nějak pomoci, na druhé si přál tady nebyť. Udělat nebo říct cokoli, aby se už dočkal propuštění. Dilecky se choval jako zkušební komisař, který mlčí, nic nenaznačuje, nenapovídá a zanechává tazatele v nejistotě. Janusz neměl na vybranou a řekl tedy, co se od něj očekávalo: „Dobře, udělám, co po mně žádáte.“

Dilecky se napřímil, ledabyle založil ruce na prsou a upřel na něj pronikavý pohled. „Pamatujte si ale jedno, jestli se mě pokusíte obelhávat, tahat mě za nos nebo budete přede mnou cokoli tajit, skončíte přivázaný k téhle stoličce i vy.“ Koutky jeho úzkých rtů se zvedly do nejnepatrnějšího úsměvu. „Ale už dost výhrůžek. Rozhodl jste se správně, soudruhu. Tak, jak se zpívá: *Ještě Polsko nezhynulo, dokud my žijeme.*“

„*A co nám... cizí přesila... sebrala, šavlí si vezmeme... zpět.*“

To se ozval muž ležící na podlaze uprostřed vlastních zvratků. Zbitý. Krvácející. Ani se přitom nesnažil zakrýt triumfální tón v hlase, jímž druhý verš národní hymny pronášel.

Verš posvátný pro každého Poláka.

A verš, na který Janusz nikdy nezapomene.

SOUČASNOST

KAPITOLA 1

ÚTERÝ 4. ČERVNA
BRUGGY, BELGIE

Cotton Malone nenáviděl situace, kdy se dva plus dva rovná pěti. Během své bývalé praxe důstojníka americké tajné služby narážel na takhle rozdané karty mnohem častěji, než by si přál. Ať už to budeme připisovat na vrub rizika povolání nebo jen prachobyčejné smůle. Na tom celkem nezáleží. Nicméně z takového součtu nikdy nic dobrého nevzešlo.

Stejně jak teď.

Stál uvnitř svatostánku, kterému Belgičané říkají Heileg Bloed Basiliiek neboli bazilika Svaté krve. Bazilika byla založena pravděpodobně už ve 12. století a dnes je jedním z nejuctívanějších evropských relikviářů. Středověký kostel stojí v rohu hradního náměstí, vmáčkнутý mezi starou městskou radnicí a řadu moderních obchodů. Do Brugg se vydal kvůli největšímu veletrhu antikvárních knih v Evropě, který už několikrát předtím navštívil. Jezdil sem obzvlášť rád. Nestála za tím však pouze láska k městu, ale také k nejlepšímu dezertu na světě.

Dame Blanche. Bílá paní.

Vanilková zmrzlina trůnící uprostřed horké belgické čokolády a pokrytá čepicí šlehačky. V Americe tomu říkají zmrzlinový pohár. Jak obyčejné. Tady je tomu jinak. Místní cukráři z něj udělali mistrovské dílo. V každé kavárně mají vlastní recepturu a on si dnes po večeri rozhodně dopřeje tenhle nadpozemský zážitek.

Teď však stál v kostele, aby se zúčastnil velkolepého představení. Dodnes ho nikdy neviděl na vlastní oči, pouze o něm slyšel. Konávalo

STEVE BERRY

se jednou týdně. V současnosti probíhá už každý den, vždy dopoledne mezi půl dvanáctou a dvanáctou nebo mezi druhou a čtvrtou odpoledne. Aspoň tak to stálo na ceduli před bazilikou.

Dokonce mělo svůj název.

Uctívání drahocenné krve.

Legenda říká, že po ukřižování Krista byl Josef z Arimateje připuštěn k Ježíšovu tělu. S hlubokou oddaností jej omyl, přičemž veškerou krev unikající z ran zachytil do posvátné nádoby, o níž se předpokládá, že si ji pak předávali jeho potomci. Následně doputovalo několik kapek Ježíšovy krve do Brugg. Podle jedné z verzí legendy ve 12. století přímo z Jeruzaléma, podle jiné ve 13. století z Konstantinopole.

Nikdo již nedokáže určit, která z verzí je pravdivá.

Krev zde však už zůstala, průběžně ukrývána před kalvinisty, revolucionáři či dobyvateli. Po celá staletí sem proudí poutníci, aby ji spatřili, povzbuzeni papežskou bulou ze 14. století, jež snímá hříšnou vinu z beder těch, kteří se přijdou relikvii poklonit. Celá záležitost však čelí výhradám, že v Bibli není nikde zmínka o tom, že by Kristova krev byla uchována.

Věřícím to přesto nebrání v jejím uctívání.

Bazilika sestává ze dvou kaplí. Ze starší a temné románské, nad níž je vystavěna prosvětlená gotická. Stavba byla dvakrát zničena a dvakrát obnovena. Cotton se rozhlédl po horní kapli. Stropy tří lodí s vysokou klenbou byly bohatě zdobené a poutaly oči návštěvníků, které se tak zvedaly k nebi. Působivými vitrážemi v oknech pronikaly dovnitř zlatavé paprsky odpoledního slunce. Elegantní klenby, připomínající obrácené trupy člunů a zdobené polychromní malbou, se táhly nad hlavami přítomných. Na jedné ze stěn byla ve výši upevněna bronzová kazatelna ve tvaru zemského glóbu. Pozlacený oltář stál před soustavou bohatě zbarvených nástěnných maleb, které zde zcela případně zobrazovaly krvácejícího Krista. Turisté zaplnili řady dřevěných židlí před zábradlím oddělujícím předoltářní prostor a ještě víc jich jen tak popocházelo po kapli a fotografovalo.

Ale zpět k matematickému úkolu, kdy dvě a dvě se rovnají pěti. Začneme třemi muži.

VARŠAVSKÝ PROTOKOL

Od ostatních návštěvníků se dost odlišovali. Byli mladí, několik dní neholení, a chovali se obezřetně. Vypadali obyčejně, nevyčnívali. Od ostatních turistů se však odlišovali výrazem ve tváři – jako by měli mnohem naléhavější důvod zde být, než si jen prohlédnout kapli. Cottonovi neunikly jejich soustředěné pohledy, jež naznačovaly jisté vnitřní napětí, které u turistů patrné nebylo. Číslo z nich něco nebezpečného, byli strategicky rozestavení podél vnějších obvodových zdí, zaměření spíš jeden na druhého než na dění okolo nich.

Podíval se na hodinky. Byly dvě odpoledne.

Ozval se zvon.

Show odstartovala.

Pod jedním obloukem v boční lodi se otevřely dveře a v nich se objevil kněz.

Obřad k uctění relikvie začal.

Prelát v rouchu nesl hranatou krabičku s prosklenými stěnami. Uvnitř ležela na polštářku potaženém rudým sametem vzácná relikvie. Skleněná ampulka, v níž spočívaly kousky ovčího rouna nasáklého krví, měřila v průměru přibližně pět centimetrů a byla patnáct centimetrů dlouhá. Tělo křišťálové lahvičky byzantského původu bylo na koncích ovinuto zlatou nití, špunty pak zality voskem. Celá ležela ve větším skleněném válci zakončeném zlatými manžetami ve tvaru korunek a ozdobeném anděly. Přečetl si dostatek informací, takže věděl, že na okraji vnějšího válce je letopočet zapsaný římskými číslicemi.

3. května 1388.

Kněz kráčel slavnostním krokem kaplí, ve tváři výraz hluboké úcty, a mířil k piedestalu známému jako Relikviijní stolec. Byl to barokní oltář z bílého mramoru, jehož povrch byl také opatřený rudým sametem. Kněz obřadně položil skleněnou etuji na podložku, pak se usadil na židli a čekal, až se věřící začnou k relikvii modlit.

Ne však dříve než každý odevzdá dar.

Nalevo od oltáře, u dalšího kněze, který stál u nádoby na příspěvky, se vytvořila fronta. Než lidé vystoupali po několika schodech k uctívanému předmětu, aby před ním v tichosti krátce postáli, vložili do mísy pár eur. Cottona napadlo, co by se stalo, kdyby někdo

do nádoby nic nevhodil, a přesto by chtěl pokračovat dál a relikvii se poklonit. Vykázali by ho?

Tři amigos, jak si podezřelé pro sebe nazval, se také dali do pohybu a spolu s ostatními se sunuli z hlavní lodě směrem k boční kapli. Několik pomocníků usměrňovalo dav a tišilo ty, kteří se rozhovořili příliš nahlas. Pořizování fotografií a videí, okounění, zevlování i odevzdávání odepustků bylo povoleno.

Mluvení spíše ne.

Jeden ze tří amigos se zařadil do fronty věřících, kteří se hodlali před relikvií pomodlit. Zbylí dva se drželi zpět, postávali v blízkosti klenutých podpěr vedlejších lodí a sledovali mumraj z odstupu zhruba pěti šesti metrů. Relikvijní stolec oddělovala od zástupu zábrana z votivních svící, na dvě stovky skleněných kalíšků, mnohé z nich poblíkávaly mihotavými plamínky. Někteří návštěvníci k nim přistupovali s vlastními svíčkami a zapalovali je. Samozřejmě teprve poté, co vhodili kovovou minci do pokladničky.

Lidé krůček po krůčku postupovali k relikvii, na okamžik se vždy zastavili, pomodlili se a pokřižovali. Oba amigos, kteří postávali opodál, měli na zádech batohy. Ačkoliv je měla i spousta ostatních návštěvníků, tihle dva jako by je nesli nějak jinak.

Po kariéře u námořnictva a období, které strávil jako právník u vojenské prokuratury, pracoval dvanáct let v oddělení Magellan Billet na ministerstvu spravedlnosti. Do výslužby odešel při první příležitosti a teď byl tedy v důchodu. V Kodani si však pořídil vlastní knihkupectví se vzácnými tisky, přičemž se tu a tam dával najmout vládami nebo tajnými službami. Tahle činnost na volné noze mu zajišťovala docela slušné živobytí. Dnes však o zakázku nešlo. Byl tu jako turista. Sice na správném místě, ale v nesprávnou chvíli.

K něčemu se schylovalo.

Každý nerv v jeho téměř padesátiletém těle mu napovídal, že z toho nic dobrého nekouká. Letité instinkty člověk jen tak neodbourá.

Amigo ve frontě se už dostal k nádobě s příspěvků, vhodil do ní minci a vystoupal po krátkém schodišti k mramorovému stolci, u něhož hlídkoval stoicky klidný kněz. Dva zbylí amigos shodili z ramen batohy a rozepnuli je. Jestliže Cottonovi v hlavě bily zvony

VARŠAVSKÝ PROTOKOL

na poplach, teď se rozezvučely do nanejvýš výstražného tónu. Zároveň uslyšel robotický hlas, jako z nějakého sci-fi, který mu oznamoval: *Nebezpečí. Pozor. Nebezpečí.*

Jeden amigo vyndal z batohu zbraň, druhý držel v ruce něco, co vypadalo jako kovový válec. Vytáhl závlačku a hodil předmět podobný plechovce směrem ke kapli.

Granát?

Okamžitě se z něj vyvalil dým.

Ne.

Odvedení pozornosti.

Cottonovy myšlenky přerušila ostrá ozvěna dvou výstřelů mířících do stropu. Po prostoru se rozprskly úlomky dřeva a sádry. Okamžitě zavládla panika. Někáká žena zaječela. Zvýšené hlasy. Další výkřiky. Dav se jako stádo vrhl k jedinému východu, bohatě zdobenému točitému schodišti vedoucímu dolů. Možná stovka lidí spěchala pryč, vznikl zmatek.

Další výstřel.

Hlavní chrámovou loď zahalil hustý šedý dým a bránil výhledu do bočních prostorů a na relikviář. Cotton se prodíral davem a mířil do epicentra dění. Dým kolem něj houtl, přesto spatřil, jak amigo, který stál ve frontě, odstrkuje kněze. Valící se zástup lidí vytvořil neprůchodnou stěnu mezi Cottonem a dvěma amigos, kteří také postupovali proti davu. Přesto se prodíral dál. Druzí dva se přidali k prvnímu, který mezitím rozbil ochranou skleněnou etuji, v níž byla ampulka s relikvií. Kněz se vrhl vpřed ve snaze zloděje zastavit, nicméně jeden z nich ho udeřil pěstí do obličeje a srazil ho k zemi.

O co šlo?

O klasickou loupež, která využívá zmatku?

Na první pohled to tak vypadalo.

A fungovalo to.

Dokonale.

Všichni tři amigos se teď vydali k bočním dveřím, z nichž předtím vyšel i kněz, a které bezpochyby vedly do útrob baziliky. Nějspíš další úniková cesta. Znamenalo to, že se ti hoši na akci dobře připravili.

STEVE BERRY

Cotton se prodral okolo posledních rozrušených turistů a dostal se do boční lodě. Těžko se mu dýchalo, kouř ho rozkašlal, slzely mu oči. Největší starost měl o kněze, vydal se proto k oltáři a staršího muže našel ležet na zemi.

„Jste v pořádku?“ zeptal se.

Muž byl v mráкотách, pravé oko měl rudé a otékalo mu. Přesto uchopil Cottona za paži a silně ji sevřel. „Musí se to... vrátit.“

Tři zloději byli pryč.

Policie už jistě byla na cestě. Někdo ji musel zavolat. Ale na rušných bružských ulicích budou těžko honit zloděje, kteří se v městě doslova rozpustí.

Připravoval se vyrazit do akce.

Prohlídka skončila.

„Přinesu vám to zpátky.“

KAPITOLA 2

SLOVENSKO

Jonty Olivier nenáviděl vyděračský aspekt své práce. Pokládal se za kultivovaného džentlmena vybraného vkusu, milovníka archivních vín a dobrého jídla, za vzdělaného člověka, jenž volný čas věnuje studiu klasiků. I jeho jméno v sobě neslo cosi královsky vznešeného. *Oli-vi-é*. Stejně jako Sir Laurence Olivier. Koneckonců, i on byl dokonalý profesionál. V jakém oboru? V informacích. Jaká byla jeho pověst? Byl považován za experta, který dokáže zjistit přesně to, co ten druhý potřebuje vědět.

Zajímají vás neverejné informace o vašem potenciálním obchodním partnerovi nebo případném kupci? Žádný problém. Kolik automatických pušek a munice získalo minulý měsíc Boko Haram z Nigérie? Jednoduché. Co budou během následujících bilaterálních vyjednávání požadovat Revoluční ozbrojené gardy v Kolumbii? Trošku obtížnější, ale proveditelné. Co chystají mudžáhedíni z hnutí Hizballáh v Kašmíru nebo na jaké hodnotě uzavře dnes euro na evropské burze? Oboje trochu obtížné, ale odpovědi budou téměř přesné. Kromě toho poskytoval slevy tam, kde si nebyl na sto procent jistý, i když dílčí informace je lepší než vůbec žádná. Jaké měl motto? *Scientia potentia est*. Sir Francis Bacon měl pravdu.

Vědění je moc.

Ale její upevňování vyžadovalo přijímat výzvy. Chamtivost je univerzální motivační faktor, takže většinou stačily peníze. I výměnný obchod přinášel výsledky. Dokonce se nevyhýbal ani složitým obchodním transakcím, protože i ty byly součástí hry.

Ale špióni? Těch se štítíl.

Paže i nohy muže sedícího před ním byly připoutány ke kovové židli. Do úst a dále do jícnu mu vedl drát. Fungoval jako promyšlený roubík, byl natolik tenký, aby nevyvolával dávicí reflex, ale dost silný na to, aby splňoval svůj účel. Na jednom konci byla vodivá špice, zatímco druhý konec drátu byl připojený k transformátoru na stejnosměrný proud. Amatéri by agenta zpracovávali zvenčí, vyzvídali by, bili by ho a mučili, aby z něj vymlátili potřebné informace. Jeho technika byla naopak pokročilejší a způsobovala mnohem větší bolest. A navíc nezanechávala viditelné stopy, což byla její velká výhoda.

„Kdo vás poslal?“ vyštěkl.

Žádná odpověď.

Pohlédl na svého spolupracovníka. Vic DiGenti s ním pracoval už dlouho. Jejich cesty se spojily během jedné zakázky, kdy se Jonty přesvědčil, že Vic dokáže zařídit téměř i nemožné. A byla to šťastná náhoda, protože každý potřebuje, aby mu někdo kryl záda. Laurel a Hardy. Holmes a Watson. On měl Vica. Hubený, větrem ošlehaný muž s rovnými černými vlasy a úzkýma šedýma očima. Málomluvný, ale naprosto diskrétní a důvěryhodný člověk bez jediného náznaku hamižnosti.

Kývl a Vic pootočil knoflíkem transformátoru.

Připoutaný muž vytřeštil oči, jen co mu elektrický proud projel tenkým drátem do krku. Jeho tělo se vzepjalo proti poutům. Nevydal však ani hlásku, protože jedním z vedlejších efektů této zvláštní metody bylo, že dotyčný toho není schopen. Vic však věděl, kdy přestat, takže po několika vteřinách proud zase vypnul.

Křeč povolila.

Z obou mužových koutků vytékaly sliny.

To bylo trochu nechutné, nikoliv však překvapivé.

„Přejete si, abychom to zopakovali?“ zeptal se Jonty. „Rozhodně bych to zvládl. Ale snažně vás prosím, nenuťte mě k tomu.“

Muž zavrtěl hlavou, dýchal ztěžka a přerývaně.

Bílé stěny místnosti čpěly vlhkostí a hnilobou. Jonty by byl už nejraději pryč. „Položím vám tutéž otázku ještě jednou. Je životně důležité, abyste odpověděl. Je to jasné?“

Muž přikývl.

VARŠAVSKÝ PROTOKOL

„Pro. Koho. Pracujete?“

mlčení.

Jonty dlouze vzdychl a dal najevo nespokojenost.

Vic poslal do mužova těla další pětivteřinovou dávku elektřiny. U stejnosměrného proudu si museli dávat dobrý pozor, aby to nepřehnali, protože by to mohlo skončit smrtí.

Špióna chytily včera v Bratislavě. Byli tam s Vicem, aby vyřídili poslední detaily. Pak si oba všimli, že je někdo sleduje. Aby identifikovali svůj stín, využívali odrazů v okýnkách aut a tu a tam se nenápadně ohlédli. Nakonec se vmísili mezi nakupující a ujistili se, že se nemýlili. Vic, ostražitý jako vždy, dokázal problém vyřešit, aniž by upoutal pozornost.

„Určitě je vám jasné, že tu o vás nikdo neví,“ podotkl Jonty. „Nikdo sem nepřijde, aby vás zachránil. Chcete další ukázkou toho, co umíme?“

„Měl jsem vás... prověřit. Zjistit toho... co nejvíc.“

Muž mluvil anglicky s východoevropským přízvukem, jeho slova provázely náznaky dávení, protože mu v krku vězel drát.

„To jsme si všimli. Co jste zjistil?“

„Vůbec... nic.“

O tom pochyboval. „Nahlásil jste, že jste nic nezjistil?“

„Ještě ne.“

Všechno byly docela jistě lži.

„Komu podáváte hlášení?“

Bez odpovědi.

Tenhle člověk byl umíněný.

Kývl a Vic opět pootočil knoflíkem. Muž se začal prohýbat, tělo se prudce vzpínalo proti poutům, a pak ztuhlo. Jonty tentokrát nenechal smrtící proud působit o něco déle, ale ne natolik, aby se zajatci zastavilo srdce. Kývl na Vica a ten vypnul přístroj. Muž se bezvládně zhroutil a upadl do bezvědomí. Vic ho probral dvěma drsnými údery do tváře.

Mělo se toho tolik stát. Bylo rozesláno sedm pozvánek. Téměř všichni z pozvaných vyjádřili o setkání zájem. Pouze na tři potvrzení se čekalo. Lhůta běžela do zítřejší půlnoci, zbývalo tedy něco málo přes čtyřicet hodin.

STEVE BERRY

„Nemám rád špióny,“ řekl Jonty muži. „Získávají informace a pak je prostě předávají svým zaměstnavatelům. Jsou mými největšími konkurenty. Vy naštěstí nejste dobrý špión. Už třikrát jsem se ptal, pro koho pracujete. Pokud mě přinutíte, abych se zeptal znovu, budu do vás pouštět proud tak dlouho, dokud nezemřete.“

Nechal svoji falešnou výhrůžku působit.

Lpěl na jediném pravidle, i když se o něm nešířil – že nikdy nikoho nezabije. Tohoto muže si ale přál přesvědčit, že mu smrt hrozí.

Nadcházející operace byla tou nejkomplicovanější akcí, jaké se kdy zúčastnil. Vlastně byly dvě sdružené do jedné. Obě byly spletité, s mnoha proměnnými, jejichž výsledky na sobě vzájemně závisely. Avšak jaká byla odměna? Vskutku pořádná. Jeden obchod mohl vynést dvacet milionů eur, možná i víc. A druhý? Těžko říct přesně, ale mohl se blížit až stu milionů. Po zbytek života by si už mohl dělat, co by chtěl. Jenže všechno teď ohrožoval tenhle špión.

Pohlédl na Vica.

„Ne. Prosím. Nedělejte to,“ žadonil muž.

Zadíval se zpět na špióna. „Odpovězte na mou otázku.“

„Poslal mě Reinhardt.“

Při vyslovení toho jména přešel Jontymu mráz po zádech.

Jeho úhlavní nepřítel.

Poslední člověk, kterého by si přál potkat.

Opět pohlédl na Vica.

A ten znovu otočil knoflíkem.

KAPITOLA 3

Cotton opustil kapli plnou dýmu postranními dveřmi a ocitl se v malém předpokoji. Na ramínkách tam visela kněžská roucha, což znamenalo, že se dostal do jakési šatny, v níž se duchovní převlékali do ornátů, než se vydali sloužit mši. I on až do třinácti ministroval, pak mu ale začaly tanout na mysl různé otázky. Katolíci umějí mistrně popisovat jak, ale už hůře vysvětlují proč. Jako dospívající měl spousty otázek, ale když se mu nedostalo přesvědčivých odpovědí, usoudil, že z něj dobrý katolík nebude, a od církve se odvrátil. Když dnes dostane otázku na své vyznání, říká, že *je katolík, ovšem nepraktikující*. To možná také vysvětluje, proč se nechal vtáhnout do téhle mely.

Dlužil církvi něco?

Nejspíš ne, ale přesto ho událost nenechala lhostejným.

Prolétl šatnou do krátké chodby, na jejímž konci bylo schodiště vedoucí dolů. Tohle ani v nejmenším nepřipomínalo zdobný hlavní vchod do baziliky, ke kterému se ve zmatku vrhl dav. Zde byly jen obyčejné dřevěné schody. Seběhl po nich, našel dveře a vyběhl jimi ven do odpoledního slunce, které ho přimělo chvíli mžourat. Náměstí před starou radnicí bylo plné lidí. Vyděšení turisté, kteří vyběhli z baziliky, vytvořili neklidný shluk. Pátral pohledem v davu, jestli nezahledne trojici amigos. Uviděl je až na konci náměstí dlážděného kočičími hlavami. Právě se chystali zahrnout za roh a definitivně zmizet. Po relikvii nebylo ani památky, pravděpodobně ji ale měli v jednom z batohů.

STEVE BERRY

Bruggy jsou gotickou perlou, v kruhově uspořádaném historickém středu města se nepohybuje mnoho aut, zato spousta cyklistů a chodců. Dopravní okruh drží provoz dál od centra, to však křivkuje spousta vodních kanálů, podle kterých Bruggy získaly přezdívku. Říká se jim Benátky severu. Je to belgická turistická atrakce číslo jedna vyznačující se změť křivolakých uliček lemovaných barevnými průčelími cechovních domů. Na starém tržišti se kdysi konaly trhy, středověká klání a dokonce i popravy. Zachovalo se zde mnoho z původních domů včetně jejich pestrých fasád, blok vedle bloku. Zformovalo se tak prakticky živoucí muzeum, jež si vysloužilo odměnu v podobě zápisu do listiny světového kulturního dědictví UNESCO.

Jeho zkušenost s takovými místy nebyla dobrá.

Ne že by měl v úmyslu vyvolat zbytečný rozruch.

Ale průšvih už byl na světě.

Pustil se za amigos a zahrnul za tentýž roh. Byli téměř sto metrů před ním a právě mířili do další uličky lemované domy se sedlovými střechami a úzkými štíty. Uvěřili, že unikli, a proto už tolik nezmatkovali a chovali se mnohem nenuceněji. Rozhodl se, že zmenší jejich náskok a rozběhl se. V téhle boční uličce nebylo tolik lidí, protože nevedla do turistického centra, ale mířila spíše k vnějšímu dopravnímu okruhu.

Dokázal se dostat na vzdálenost přibližně padesáti metrů.

Jeden z amigos si však všiml, že je pronásleduje, a druhé dva upozornil, že jejich únik někdo zaregistroval.

Dali se do běhu.

Výborně.

I on vyrazil.

Ulička končila u jednoho z obloukových mostů, což dávalo tušit, že je poblíž vodní kanál. Amigos přeběhli na druhou stranu a zmizeli kdesi vpravo. Cotton přidal na tempu, takže ještě stačil zahlédnout, jak sbíhají po kamenných schodech k molu, kde na něj čekal člun. Všichni tři do něj naskákali a odrazili od lávky, podjeli most a vydali se podél protějšího břehu pryč.

Dva zloději na něj dokonce mávli.

Na své straně kanálu zahlédl jeden z mnoha otevřených člunů s dvaceti prázdnými sedadly, který čekal na skupinu turistů, než

VARŠAVSKÝ PROTOKOL

si nakoupí lístky a vydají se na vyhlídkovou plavbu. U pokladny stála spořádaná fronta, prodej však ještě nezačal. Prorazil si cestu až dopředu. Šel stále dál. Obsluha uvnitř boudy na něj něco volala. Cotton však ignoroval jeho pokyn, aby se zastavil, a pokračoval po vlhkých kamenech, které páchly po plísni. Člověk čekající dole u člunu, nejspíš kapitán lodi, reagoval na jeho vpád. Vstal a rozpřáhl ruce, aby mu zabránil ve vstupu. Cotton nakopl muže kolenem do břicha a ten se schoulil do klubíčka.

„Omlouvám se,“ zamumlal Cotton.

Naskočil do člunu, jehož motor předl, a uvolnil obě úvazová lana. Uchopil páku plynu a stlačil ji kupředu, čímž přivedl blafající naftový motor do obrátek. Člun vyrazil, Cotton se chopil kormidla a namířil příď do směru, kterým zmizeli tři amigos. Na takovém člunu už plul, protože absolvoval několik podobných projížděk po bružských kanálech. Obvykle se však šinuli jako slimáci, aby si pasažéři stačili prohlížet památky, jeho ale vždycky zajímalo, jak je motor pod kapotou vůbec silný.

Teď se to měl dozvědět.

Stlačil páku plynu na maximum.

Motor zabral, příď se zvedla a člun začal rozrážet hnědou vodu v kanálu tak mocně, až se za ním tvořila zpěněná vlna. Podjel pod oblouky mostu, po kterém přišel, a zamířil na druhou stranu, kde se kanál stáčel doleva a vedl podle řady do výše se zvedajících šedých kamenných domů, jejichž fasády byly povětšinou pokryty popínávacími rostlinami. Následovala ostrá zatáčka doprava a pak se kanál napřímil a pokračoval rovně, po obou stranách lemován dalšími domy s porostlými, tentokrát dřevěnými fasádami.

Podjel další most, jehož zdobné oblouky byly pokryté rzí.

Tři amigos měli zpočátku značný náskok, ale zjevně neujížděli nejvyšší rychlostí, protože byli přesvědčení, že nyní jsou už definitivně v bezpečí.

A kvůli tomu svůj náskok ztráceli.

Kanál byl zde přibližně patnáct metrů široký, z obou stran lemovaný kamennými nábrežními stěnami završenými stromy. Na křižovatce vpředu se náhle objevil jiný vyhlídkový člun zaplněný turisty. Vyjel z pravé strany. Cotton proto zamířil doleva a těsně se mu

vyhnul. Několik pasažérů od něho schytalo spršku odstříkující vody. Omluvně na ně mávl, ale spěchal dál. Navedl člun do přímého směru a pátravě upínal zrak do míst, kde se kanál rozšiřoval. Končil křížovatkou ve tvaru T a vytvářel prostornou vodní plochu. Člun zlodějů tam teď stál a vyčkával natočený bokem ke směru jeho příjezdu, dva amigos na něj mířili zbraní.

Začali pálit.

Rychle se přibližoval, směřoval přímo proti palbě téměř na plný plyn. Vzdálenost se rychle zkracovala. Přikrčil se, aby schoval hlavu za čelní sklo, projektily hvízdaly okolo něj. Člun zlodějů se pohnul trochu kupředu a zablokoval možnou odbočku doleva. A střelba neustávala. Bylo pozdě snažit se zabočit doprava. V obdélníkovém prostoru nebylo ani dost místa, aby loď objel, aniž by narazil do bariér z nábřežních zdí.

Neměl na vybranou.

Skočil do vody.

Člun pokračoval dál, ačkoliv již bez lodivoda, ještě asi dvacet metrů, pak narazil do stěny a explodoval. Cotton se ponořil pod hladinu, zatímco hlavou mu běžela myšlenka na zprávu, kterou kdesi četl. Od roku 1980 se do kanálů nevypouští splašková voda. Doufal, že čtyři desetiletí stačila na to, aby si tento risk mohl dovolit.

Téměř vzápětí se zase vynořil.

Trojice amigos však byla pryč.

Dostat se z kanálu se ukázalo jako problém. Nikde neviděl žebřík ani schody, které by mu umožnily vylézt z vody.

Uslyšel houkání policejních sirén a rozhlédl se.

Jeho směrem se řítily policejní čluny s modře blikajícím majáčkem. Z lodi, na níž připlul, zbyl hořící vrak, který se potápěl na dno kanálu. Dva uniformovaní policisté k němu zatočili, vytáhli zbraně a namířili na něj. Netvářili se při tom vůbec přátelsky.

Otázka, jak se dostane z vody, ho už nemusela trápit.

Kde však skončí?

Mohl by ho čekat velký problém.

KAPITOLA 4

Jonty do sebe kopl velkého panáka Krupnikova likéru. Vždycky ho měl rád, šlo o jedinečnou kombinaci medu, bylin a koření, která se vyluhovala, svařila, scedila a nakonec smíchala s vodkou. Legenda pravila, že receptura pochází od benediktinských mnichů z Běloruska, odkud se dostala do Polska. Obvykle se likér podával horký, on měl však raději pokojovou teplotu.

Usrkl další doušek. Silný nápoj jako by cestou do žaludku ohladil každou nerovnost. Byl stále ještě rozrušený z nepříjemnosti, která se odehrála ve sklepe. Všetečného čmuchala svázali a nechají ho tam až do čtvrtka. Pak ho propustí. Informace, kterou mu však vyrazil, ho do značné míry rozrušila a Vic se chystal této záležitosti věnovat.

Reinhardt.

Ze všech právě on.

Gándhí měl pravdu. *Na světě je dostatek všeho pro člověka, pro jeho chamtivost však nikoliv.*

To přesně charakterizovalo jeho úhlavního nepřítel.

Stál a rozhlížel se po staré knihovně.

Zámek Sturney byl skvělým místem. Původní opevněný hrad ze 13. století, nyní přestavěný v novogotickém stylu, měl tři křídla, která obklopovala pětiúhelné nádvoří. Čtvrtou stranu uzavírala mohutná hlavní brána. Zámek stál na strategickém místě, usazený ve zvlněné krajině nedaleko slovenské řeky Oravy a přehlížel celé území. K polské hranici to bylo padesát kilometrů. Z rohů pentagonu vyrůstala pětice věží zakončených kupolovitými střechami,

balkón vyvolával neodbytnou představu o zakleté princezně. Původní hrad odolal nájezdům husitů, Turků a kozáků, kteří se ho v běhu věků střídavě snažili pokořit. Místo pravděpodobně nikdy netrpělo nedostatkem, soudě podle bohaté výzdoby, tapisérií a starožitností nashromážděných zde v obdobích minulého rozkvětu. Když kraj dobývali v 17. století Švédové, byly zde ukryty polské korunovační klenoty. Následně v 18. století byl v zámku vězněn slovenský dobrodruh a budoucí madagaskarský král Móric Beňovský. Protože majetek patřil místní aristokracii, byl v roce 1950 v rámci pozemkové reformy vyvlastněn komunisty. Dokumentace v centrálních registrech nebyla naštěstí zlikvidována, takže po návratu demokracie byla zabavená nemovitost vrácena původním majitelům, kteří ale nebyli schopni ji nadále spravovat. Teď zámek sloužil jako luxusní zařízení pro movitou klientelu nebo nadnárodní firmy, které si ho mohly dovolit, a byl pronajímán včetně personálu a kuchyně.

Pošel k francouzskému oknu a vydal se ven na horní terasu. Kamenné zábradlí lemovaly květináče s rostlinami v plném květu. Břízy, jedle, borovice a smrky se táhly do dále, kam až oko dohlédlo. Připadal si zde jako ve středověku. Severní Slovensko bylo překrásné. Tatry, nejvyšší výběžek Karpat, se dotýkaly severní oblohy a na jejich vrcholcích stále ležel sníh, za kterým mířili jak horolezci, tak lyžaři.

Rozhodl se pro osamělý život. Svůj neúspěch u žen, který se pořád opakoval, si zdůvodňoval filozofickými důvody a muži ho nezajímal. Hledat, co není k nalezení? Pak uskutečňovat obchod? To miloval. Nepracoval jako Reinhardt, on upřednostňoval vytvoření celé obchodní příležitosti namísto okrádání druhých. Existovalo tolik možností, a každá byla svým způsobem rentabilní. Obcházel zákony, ale nikdy nebyl oficiálně považován za nebezpečného. Důsledně se snažil zůstat apolitický, nenadržovat žádné ze stran, nehlásat žádné ideály. Byl ztělesněním Švýcarska. Neutrální ve všech ohledech, tedy pokud nešlo o zisk.

Postupně našel zalíbení ve vybraném životním stylu. Nikdy se nemusel strachovat, že by neměl dostatek financí, že by si nemohl koupit, co by chtěl a kdy by chtěl. Že by nemohl jet, kam by chtěl. Francis Bacon měl pravdu. *Peníze jsou dobrý sluha, ale zlý pán.* A nyní se chystal uzavřít největší obchod svého života.

VARŠAVSKÝ PROTOKOL

Jemné drnčení oznamovalo příchodí hovor. Sáhł pro telefon do kapsy. Dnes měl nový mobil. Měnil přístroj každé tři dny, což bylo součástí jeho institucionalizované paranoie a průvodním jevem zásad, kterými se už dlouho řídil. *Nikdo nemusí vědět, kde je, pokud on sám nebude chtít.*

„Svatá krev byla získána,“ oznámil mu Vic. „Dostal jsem e-mail od Rusů, v kterém to potvrzují.“

Usmál se.

Další potvrzení účasti. Už jich bylo celkem pět. Zbývali jen Američané a Němci.

„Nějaké problémy?“ zeptal se.

„Zdá se, že v Bruggách to šlo hladce.“

Dobrá zpráva.

„Musíme si být jistí, že všechno klope,“ řekl Vicovi. „Zajímá mě náš host ve sklepe a ten, kdo ho poslal.“

Když opouštěli Bratislavu, byli zvlášt obezřetní. Se špiónem svázaným na zadním sedadle se ujistili, že je nikdo nesleduje a že nemají ve voze elektronické sledovací zařízení.

„Hned se do toho pusť, Vicu,“ řekl. „Reinhardt je na můj vkus až příliš blízko.“

„Chápu. Během krátké doby budu mít víc informací.“

„A co dnešní večer?“

„Všechno je připravené. Během několika hodin vyrazím na sever.“

To bylo uklidňující.

Zavěsil a vrátil se dovnitř, kde odložil prázdnou sklenici od vína na ořechový příborník. Tohle místo si vybral z mnoha různých důvodů. Zaprvé, bylo to tu krásné. Zadruhé, byly to jen dvě hodiny cesty do Krakova, ale na území jiného suverénního státu v dostatečné vzdálenosti od hranic. Zatřetí, v okruhu několika kilometrů nikdo nebydlel. Začtvrté, měl zde spoustu prostoru. Taneční sál s galerií, samostatnou jídelnu, tucet ložnic v patře, bohatě vybavenou kuchyni a co bylo nejdůležitější, spousty chodeb pro služebnictvo, které umožňovaly nepozorovaně procházet z jedné místnosti do druhé.

Miloval diskrétnost.

STEVE BERRY

Jak vzrušující bylo vědět něco, o čem ostatní nemají tušení. A on teď ví něco, co neví nikdo jiný na světě. Všichni další, kdo byli do věci zasvěcení, jsou už dávno po smrti. Ta informace mu spadla do klína náhodou. Zpočátku vypadala nedůležitě. Dnes byla její hodnota nevyčísitelná. Využívat důvtipu ho vždycky bavilo, stejně tak jako nebezpečí a sláva, které to s sebou přinášelo. Nemluvě o odměnách. Ale co neodbytný svíravý strach, který mu jako věčný plamínek tu a tam spaloval útroby? Ten doslova nenáviděl.

Reinhardt.

Představoval problém.

Bude-li to nezbytné, vypořádá se s ním.

Nejdřív ale musí zničit polského prezidenta.

KAPITOLA 5

VARŠAVA

18:30

Prezident Janusz Czajkowski opustil palác a zamířil k čekajícímu vozu. Tuhle návštěvu plánoval obezřetně, časový plán si pod falešnou záminkou brzké večere a odpočinku uspořádal tak, aby měl už po zbytek dne volno. V důsledku toho ho nedoprovázela kohorta poradců přeceňujících vlastní důležitost. Ani žádná média. Nikdo, kromě jeho vládní ochranky, která se skládala výhradně z agentů Biura Ochrony Rządu neboli BOR. Byli mu přiděleni dva ozbrojenci a civilní Volvo, které ho mělo na neplánované cestě doprovázet.

Poslední změna státního zřízení Polské republiky proběhla v roce 1989. Vzhledem k délce existence historických státních útvarů to bylo tedy poměrně nedávno. Poslední podobné uspořádání státu ukončila druhá světová válka a následná sovětská okupace. Od jeho znovuzrození se v čele země vystřídalo devět hlav státu. Ústava vymezovala pětiletý mandát s možností jednoho znovuzvolení, ale pouze jedinému prezidentovi z osmi jeho předchůdců se podařilo zastávat funkci i podruhé.

Polští politici měli, když nic jiného, dost prchavé povolání.

Většinu denní rutiny zastával předseda vlády, jímž býval obvykle předseda nejsilnější parlamentní strany – teoreticky jím mohl být ale kdokoliv. Ústava zaručovala prezidentovi právo veta, které ovšem mohlo být přehlasováno třípětinovou většinou v parlamentu. Prezident zastával funkci nejvyššího velitele ozbrojených sil, měl pravomoc vyhlásit všeobecnou mobilizaci. Nominoval a odvolával

velvyslance, uděloval amnestii a mohl zvrátit jistá soudní rozhodnutí. Prezident byl, podle aktuální situace, nejvyšší zástupce polského státu, s pravomocí ratifikovat a rušit mezinárodní dohody.

Naštěstí.

Nastoupil do vozu a osádka opustila palác bočním výjezdem.

Jeho první funkční období se chýlilo ke konci.

Kvalifikační předpoklady pro prezidenta byly jednoduché. Musel být polským občanem, v okamžiku prvního dne prezidentské volby mu muselo být nejméně třicet pět let a pro podporu své kandidatury musel posbírat nejméně sto tisíc podpisů registrovaných voličů. Zvítězil ten, kdo získal nadpoloviční většinu hlasů. Pokud toho nedosáhl žádný z kandidátů, následovalo druhé kolo volby mezi dvěma kandidáty s nejvyšším počtem hlasů. Bitvu o své první funkční období vyhrál těsně a na obzoru byla další se spoustou různých oponentů. Byl tu bývalý předseda vlády. Oblíbený právník. Tři poslanci parlamentu. Punk-rockový muzikant, který byl předsedou menší, ale hlasité politické strany. Bývalý ministr, který prohlašoval, že bude kandidovat, pokud ho Czajkowski něčím našte. Což se zjevně stalo, protože ten chvastoun si už zajišťoval svých sto tisíc podpisů.

Nadcházející politická sezóna bude podle všeho docela veselá.

Díkybohu byl celkem oblíbený. Poslední průzkum veřejného mínění mu přisuzoval pětapadesátiprocentní podporu. To nebylo tak špatné. Ale ani nic převratného. I to byl jeden z důvodů, proč teď seděl ve voze, mířil na východ a sledoval, kolik kilometrů ještě zbývá, než dorazí do městečka Józefów. Po třech týdnech pátrání byl nalezen zdroj problému. Byl jím jeden přísluhovač bývalého komunistického režimu, který už byl více než deset let po smrti. Bylo však naivní doufat, že si to, co věděl, vzal s sebou do hrobu. Naopak, na světlo vyplavaly jisté staré informace. A nešlo jen o nahodilá fakta nebo svědectví náhodných osob. Bylo to něco, co mířilo přímo na něj. Vlastně to bylo něco, co ho mohlo zničit. Zvláště před blížícími se volbami.

Bláhově se domníval, že minulost je už dávno za ním.

Teď to naopak vypadalo, že je všechno v sázce.

Nastal čas postavit se k tomu čelem.

VARŠAVSKÝ PROTOKOL

Vůz projel městečkem, které se rozkládalo na strmém výběžku nad řekou Vislou. Místo mělo dlouhou historii a atraktivní starodávné centrum, pyšnilo se zříceninou hradu a katedrálou, ale známé bylo především díky nedaleké rafinerii, jež zaměstnávala stovky lidí z okolí. Dům, který hledal, ležel v jižní části Józefowa, v boční ulici směřující k řece. Řidič zajel na krajnici, aby nepřekážel na silnici a zaparkoval až pod stromy, kde vůz nepoutal pozornost. Czajkowski vystoupil, a ovanul ho teplý večerní vzduch. Vydal se k domu. Muž, který na něj čekal u dveří, měl černý oblek a černou kravatu, a ve tváři korektní, leč nevyzpytatelně odtažitý výraz. Mi-chał Zima. Náčelník BOR.

Vešel do domu.

Byl jednoduše zařízený, podobal se tomu, v němž sám nedaleko Rzeszowa v jižním Polsku vyrostl. Jeho rodiče byli zemědělci, žadní revolucionáři. Ale tohle všechno se v osmdesátých letech změnilo. Tehdy nebylo povoleno vlastnictví půdy. Aby však režim umlčel vzrůstající nespokojenost, přislíbil možnost získání půdy formou nákupu či dědictví. Ale celé to byla lež. Většina zemědělců, stejně jako jeho rodiče, nakonec protestovala a odmítla prodávat potraviny za státem uměle podhodnocené ceny, a místo toho věnovala svou úrodu stávkujícím.

Odvážné jednání, které mělo velký dopad.

„Kde je?“ zeptal se.

„Vzadu.“

„A ostatní?“

Zima máchl rukou. „Uvnitř.“

„Povězte mi, jak jste to tu našli?“

„Vlastně jsme měli trochu štěstí. Někdy vám ale nic jiného nezbyvá.“

Pochopil obsah sdělení. *Moc se nevyptávej.*

Rozhlédl se po místnosti a všiml si zarámovaných fotografií na stole. Jedna ho zaujala. Přistoupil blíž a prohlížel si snímek muže v uniformě. Major polské armády s insigniemi SB neboli státní bezpečnosti na košili. Poznal tu tvář s neproniknutelným výrazem, na